

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 27 апрель

г.Казань

КАРАР

№ 533

Татарстан Республикасында хокукка сэләтле балигъ булган гражданнарга патронаж билгеләү тәртибе һәм шартлары турындагы нигезләмәне раслау хакында

Сәламәтлегенә бәйле рәвештә үз хокукларын мөстәкыйль гамәлгә ашыра һәм яклай һәм үз бурычларын үти алмый торган хокукка сэләтле балигъ булган гражданнар хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау максатларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Бу карарга теркәлгән Татарстан Республикасында хокукка сэләтле балигъ булган гражданнарга патронаж билгеләү тәртибе һәм шартлары турындагы нигезләмәне (алга таба – Нигезләмә) расларга.

2. Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгына, Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгына Нигезләмәне куллану буенча аңлатмалар бирүне гамәлгә ашырырга.

3. Бу карарның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасында хокукка сәләтле балигъ булган гражданның
патронаж билгеләү тәртибе һәм шартлары турында
нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә хокукка сәләтле балигъ булган гражданның патронаж билгеләү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

патронаж – сәламәтлегенә бәйле рәвештә үз хокукларын мөстәкыйль гамәлгә ашырырга һәм якларга һәм үз бурычларын үтәргә сәләтсез булган хокукка сәләтле балигъ булган гражданның ирекле рәвештә түләүсез ярдәм күрсәтү, ул әлеге гражданин мәнфәгатьләрендә аның белән төзелә торган йөкләмә шартнамәсе, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе һәм башка шартнамә нигезендә гамәлләр кылу формасында башкарыла;

ярдәмче – сәламәтлегенә бәйле рәвештә үз хокукларын мөстәкыйль гамәлгә ашырырга һәм якларга һәм үз бурычларын үтәргә сәләтсез булган хокукка сәләтле балигъ булган гражданның патронаж гамәлгә ашыручы хокукка сәләтле балигъ булган гражданин;

ярдәмче булуга кандидат – сәламәтлегенә бәйле рәвештә үз хокукларын мөстәкыйль гамәлгә ашырырга һәм якларга һәм үз бурычларын үтәргә сәләтсез булган хокукка сәләтле балигъ булган гражданның ярдәмчәсе булырга теләк белдергән хокукка сәләтле балигъ булган гражданин.

1.3. Патронаж ярдәмче билгеләү юлы белән билгеләнә.

1.4. Ярдәмче Татарстан Республикасы территориясендә даими яшәгән, сәламәтлегенә бәйле рәвештә үз хокукларын мөстәкыйль гамәлгә ашырырга һәм якларга һәм үз бурычларын үтәргә сәләтсез булган хокукка сәләтле балигъ булган гражданин тарафыннан билгеләнә.

1.5. Ярдәмче билгеләү вәкаләтләре Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы (алга таба – Министрлык) тарафыннан Министрлыкның муниципаль районнардагы (шәһәр округларындагы) социаль яклау идарәләре (бүлекләре) (алга таба – территориаль социаль яклау органнары) йөзендә гамәлгә ашырыла.

Территориаль социаль яклау органы тарафыннан әлеге вәкаләтләрне башкару йөзеннән ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның яшәү шартларын тикшерүне уздыру өлешендә халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәгә катнаша.

1.6. Ярдәмче билгеләү турында мәсьәләне карау өчен Министрлык раслаган форма буенча ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданин тарафыннан бирелгән ярдәмче

билгеләү турында гариза нигез була.

II. Ярдәмче булуга кандидатларга карата таләпләр:

2.1. Ярдәмче булуга кандидатларга карата түбәндәге таләпләр куела:

Россия Федерациясе гражданлығы булу;

яше балигъ булу;

ярдәмче билгеләүгә мохтаж граждан яши торган муниципаль районда, шәһәр округында яшәү урыны булу;

гражданны ярдәмче итеп билгеләп булмый торган түбәндәге авырулар булмау: хроник алкоголизм, наркомания, токсикомания, кискен йогышлы авырулар, вируслы гепатит (В, С), сифилис, кеше иммунодефициты вирусы (ВИЧ) китереп чыгарган авырулар, туберкулез, теләсә нинди формалардагы психик бозылышлар;

ярдәмче бурычларын үтәүне кыенлаштыра алган хезмәт эшчәнлегә факторлары һәм (яки) белем бирү оешмасында уку факторлары булмау (хезмәт командировкаларына еш жибәрелү һәм алар дәвамлы булу, башка торақ пунктта озак уку);

алынмаган яки бетерелмәгән хөкемгә тартылган, шулай ук аеруча авыр жинаятьләр яки алдашу өчен алынган (бетерелгән) хөкем тартылган булмау.

2.2. Ярдәмче итеп түбәндәгеләр билгеләнә алмый:

ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданга социаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы оешма хезмәткәре;

хокукка сәләтсез һәм хокукка сәләте чикләнгән гражданнар;

ярдәмче вазыйфаларын башкарудан элек читләштерелгән ярдәмче эшчәнлеген контрольдә тотуны гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча затлар;

III. Ярдәмче булуга кандидатлар сайлап алу һәм аларны исәпкә алу

3.1. Территориаль социаль яклау органы ярдәмче булуга кандидатлар сайлап алуны һәм аларны исәпкә алуны гамәлгә ашыра.

3.2. Территориаль социаль яклау органы муниципаль район, шәһәр округы территориясендә яшәүче гражданнарга территориаль социаль яклау органы бинасында урнашкан мәгълүмат стендларында, массакүләм мәгълүмат чараларында мәгълүмат урнаштыру юлы белән ярдәмче булу мөмкинлегенә турында хәбәр итә.

3.3. Ярдәмче булуга кандидат яшәү урыны буенча территориаль социаль яклау органына, түбәндәге документларны теркәп, ярдәмче итеп билгеләү турында гариза тапшыра:

1) шәхесне таныкый торган документ күчермәсе (чагыштырып карау һәм таныклау өчен төп нөсхәне күрсәтеп);

2) эш (хезмәт, уку) урыныннан эш (хезмәт, уку) характерының һәм эш шартларының кыскача тасвирламасы белән белешмә (хезмәт командировкаларына жибәрү ешлығы һәм аларның дәвамлылығы, башка торақ пунктта озак уку, әгәр ярдәмче булуга кандидат эшләсә, хезмәт итсә яки укуса);

3) ярдәмче булуга кандидатның сәламәтлегенә турында медицина бәяләмәсе;

4) Министрлык тарафыннан расланган форма буенча ярдәмче итеп билгеләү

(билгеләүдән баш тарту) турында карар (әгәр ярдәмче булуга кандидат ярдәмче билгеләүгә мохтаж конкрет граждан белән бергә мөрәжәгать иткән булса);

5) Министрлык тарафыннан расланган форма буенча ярдәмче булуга кандидат буларак исәпкә кую (исәпкә куюдан баш тарту) турында карар.

3.4. Ярдемче итеп билгеләү турында (билгеләүдән баш тарту турында) карар яки ярдемче булуга кандидат буларак исәпкә кую турында (исәпкә куюдан баш тарту турында) карар хакында ярдемче булуга кандидатка тиешле карар кабул ителгән көннән өч эш көне эчендә гаризада күрсәтелгән ысул белән (почта аша, электрон почта адресы буенча) хәбәр ителә.

Ярдәмче итеп билгеләүдән баш тарту турындагы карарда, ярдәмче булуга кандидат буларак исәпкә куюдан баш тарту турындагы карарда баш тарту өчен нигез күрсәтелә.

3.5. Ярдемче итеп билгеләү турында (билгеләүдән баш тарту турында) карар яки ярдемче булуга кандидат буларак исәпкә кую турында (исәпкә куюдан баш тарту турында) карар кабул ителгән көнне территориаль социаль яклау органы ярдемче булуга кандидатларның гаризаларын һәм документларын исәпкә алу журналына тиешле язмалар язып куя.

3.6. Ярдемче булуга кандидат буларак исәпкә кую турында карар кабул ителгән көннән ике ел эчендә гамәлдә була.

3.7. Ярдемчегә булуга кандидат түбәндәге очракта исәптән алына:

аның гаризасы буенча;

ярдәмче итеп билгеләгәндә;

гражданны ярдемче итеп билгеләүгә комачаулый торган түбәндәге вакыйгалар килеп чыгу турында территориаль социаль яклау органы белешмә алганда:

башка муниципаль районга, шәһәр округына даими яшәү урынына күчү;

ярдәмче бурычларын үтәүне кыенлаштыра алган хезмэт эшчәнлегә факторларын һәм (яки) белем бирү оешмасында уку факторларын ачыклау (хезмэт командировкаларына еш жиберелү һәм алар озак дәвамлы булу, башка торак пунктта озак уку);

гражданның ярдемче итеп билгеләп куела алмаган авырулар ачыклану;

алынмаган яки бетерелмәгән хөкемгә тартылган, шулай ук аеруча авыр жинаятьләр яки алдашу өчен алынган (бетерелгән) хөкемгә тартылган ачыклану;

гражданны хокукка сәләтсез һәм хокукка сәләте чикләнгән дип тану;

элегрәк гражданны ярдемче бурычларын үтәүдән читләштерү турында мәгълүмат ачыклану;

ярдәмчегә булуга кандидат буларак исәпкә куелганнан соң ике ел вакыт узу.

3.8. Территориаль социаль яклау органы ярдемче булуга кандидат Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән ярдемче бурычлары һәм җаваплылыгы белән таныштырырга тиеш.

IV. Ярдемчене билгеләү тәртибе

4.1. Ярдемче билгеләү турындагы мәсьәләне карау өчен ярдемче билгеләүгә мохтаж граждан йә аның вәкиле территориаль социаль яклау органына шәхсэн түбәндәге документлар белән ярдемче билгеләү турында гариза тапшыра:

ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның шәхесен таныкмый торган документ

күчермәсе (чагыштыру һәм таныклау өчен төп нөсхәсен күрсәтеп);

гражданның үз хокукларын гамәлгә ашыруга һәм яклауга һәм үз бурычларын үтәүгә комачаулый торган чикләүләр булуын раслый торган сәламәтлеге турында медицина бәяләмәсе,

ярдәмче билгеләүгә мохтаж граждан вәкиленең шәхесен таныкмый торган документ күчермәсе;

ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның мәнфәгатьләрен тәкъдим итүгә ышанычнамә күчермәсе (әгәр гариза ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның вәкиле тарафыннан бирелгән булса).

Документларның күчермәләре законнарда билгеләнгән тәртиптә таныкланмаган очракта, алар документларның төп нөсхәләрен күрсәтеп тапшырыла һәм территориаль социаль яклау органы белгече тарафыннан таныклана.

4.2. Территориаль социаль яклау органы ярдәмче билгеләү турында гариза һәм аңа теркәлгән документлар керткән көнне аларны тикшерә һәм Министрлык тарафыннан расланган форма буенча алып барыла торган ярдәмче билгеләү турында гражданның мөрәжәгатьләрен исәпкә алу журналында терки.

4.3. Ярдемче билгеләү турындагы гаризаны һәм документларны кабул итүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

әлеге Нигезләмәнең 4.1 пункттында каралган документларны тапшырмау;

срогы гамәлдән чыккан документларны тапшыру;

документларда билгеләнгән тәртиптә таныкланмаган чистартылган, өстәп язылган урыннар, сызылган сүзләр һәм төзәтмәләр булу.

4.4. Документлар керткән (кабул ителгән) көннән өч эш көне эчендә территориаль социаль яклау органы ярдәмче билгеләүгә мохтаж граждан турындагы белешмәне аның яшәү шартларын тикшерү максаты белән ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның яшәү урыны буенча халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплексы үзәге белгечләрен баруны оештыру өчен халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплексы үзәгенә тапшыра.

4.5. Халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплексы үзәге территориаль социаль яклау органыннан ярдәмче билгеләүгә мохтаж граждан турында белешмә алган көннән биш эш көне эчендә:

гражданның яшәү урыны буенча баруны гамәлгә ашыра, аның яшәү шартларын тикшерә, аның нәтижеләре буенча Министрлык тарафыннан расланган форма буенча ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның яшәү шартларын тикшерү актын (алга таба – тикшерү акты) төзи;

ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның ярдәмченең нинди ярдәмгә кирәклеген турында ачыклай;

территориаль социаль яклау органына тикшерү актын һәм гражданның ярдәмгә кирәк булган мәсьәләләр турында мәгълүмат жиберә.

4.6. Территориаль социаль яклау органы халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплексы үзәгеннән тикшерү акты һәм мәгълүмат алынган көннән 10 эш көне эчендә:

гражданның әлеге Нигезләмәнең 1.4 пункттында китерелгән шартларга туры килүен бәяли;

граждан элге Нигезлэмәнең 1.4 пунктында китерелгән шартларга туры килмәгән һәм (яисә) ярдәмче билгеләүгә мохтаж граждан тарафыннан бирелгән гаризада һәм документларда күрсәтелгән белешмә каршылыклы һәм (яисә) дәрәс булмаган очракта, Министрлык тарафыннан расланган форма буенча ярдәмче билгеләүдән баш тарту турында карар кабул итә һәм аны (шәхсэн мөрәжәгать иткәндә) тапшыра яисә, баш тартуның сәбәбен күрсәтеп, гражданга почта аша жиберә;

граждан элге Нигезлэмәнең 1.4 пунктында китерелгән шартларга туры килгән очракта:

ярдәмче булуга кандидатны сайлап алуны гамәлгә ашыра;

граждан белән ярдәмче булуга кандидатның очрашуын оештыра;

ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданның һәм ярдәмче булуга кандидатның ризалыгы белән ярдәмче билгеләү турында карар рәсмиләштерә һәм, аларга кирәк булганда, ярдәмче һәм ярдәмче билгеләүгә мохтаж граждан арасында йөкләмә шартнамәсенә, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсенә һәм башка шартнамәнең якинча формасын бирә;

әгәр ярдәмче билгеләүгә мохтаж граждан үзенә тәкъдим ителә торган кандидатны ярдәмче итеп килештермәгән булса, гражданга ярдәмче булуга башка кандидат сайлау эшен башкара.

4.7. Ярдемче билгеләү турында карар кабул иткәндә:

территориаль социаль яклау органы мондый карар кабул ителгән көнне ярдәмче билгеләнгән гражданның исәпкә алу журналына ярдәмче билгеләнгән граждан турында белешмә язып куя;

ярдәмче билгеләнгән граждан һәм аның ярдәмчесе арасында ярдәмче билгеләү турында карар рәсмиләштерелгән көннән өч эш көне эчендә иң күбе ике ел срок белән йөкләмә шартнамәсе, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе һәм башка шартнамә төзелә.¹

Шартнамә өч нөсхәдә – ярдәмче билгеләнгән граждан, ярдәмче һәм территориаль социаль яклау органы өчен берәр нөсхәдә төзелә.

4.8. Әгәр ярдәмче билгеләүгә мохтаж гражданга ярдәмчә билгеләү турында гариза кәргән вакыттан алып бер ай дэвамьнда ярдәмче билгеләнмәгән булса, патронаж территориаль социаль яклау органы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Территориаль социаль яклау органы элге Нигезлэмәдә билгеләнгән тәртиптә ярдәмчеләрне сайлап алуны дэвам итә.

V. Ярдемченең бурычлары

5.1. Ярдемче билгеләнгән граждан белән төзелә торган йөкләмә шартнамәсе, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе яки башка шартнамә нигезендә ярдәмче аның мәнфәгатьләрендә гамәлләр кыла.

Шул ук вакытта ярдәмче билгеләнгән граждан тулысынча хокукка сәләтле

¹Россия Федерациясе Граждан кодексының 1017 һәм 551 статьялары нигезендә мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

булып тора, теләсә нинди алыш-бирешләрне һәм башка юридик әһәмиятле гамәлләрне мөстәкыйль башкарырга хокуклы була.

Ярдәмче, шул исәптән ышанычнамә белән, ярдәмче билгеләнгән гражданның булган күчемле (күчемсез) мөлкәтне читләштерү буенча милек хокукында яисә файдалану хокукында алыш-биреш төзәргә (башкарырга) хокуксыз булып тора.

5.2. Ярдәмче ел саен, хисап елыннан соң килә торган елның 1 апреленә кадәр, Министрлык тарафыннан расланган форма буенча үз өстенә алынган йөкләмәләрнең үтәлеше турында, шул исәптән граждан белән төзелгән йөкләмә, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе яисә башка шартнамә нигезендә ярдәмче билгеләнгән гражданның милкеннән файдалану турында язма рәвештә территориаль социаль яклау органына хисап кертергә тиеш.

VI. Ярдәмче тарафыннан вазыйфаларны гамәлгә ашыру шартлары

6.1. Ярдәмче вазыйфаларын түләүсез башкара.

6.2. Үз бурычларын намус белән башкаручы ярдәмче үтенече буенча һәм ярдәмче билгеләнгән гражданның язмача ризалыгы булганда, территориаль социаль яклау органы ярдәмчегә, аның яшәү урыны ярдәмче билгеләнгән гражданның яшәү урыныннан ерак булган очракта, ярдәмче билгеләнгән гражданның мөлкәтеннән үз мәнфәгатьләрендә түләүсез файдаланырга рөхсәт итәргә хокуклы.

Бу очракта ярдәмче һәм ярдәмче билгеләнгән граждан арасында төзелә торган йөкләмә шартнамәсендә, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсендә яисә башка шартнамәдә ярдәмче тарафыннан ярдәмче билгеләнгән гражданның түләүсез файдаланырга рөхсәт ителгән мөлкәт составы һәм ярдәмче тарафыннан аннан файдалану срогы күрсәтелергә тиеш.

VII. Патронажны туктату

7.1. Әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнгән патронаж закон яисә шартнамәдә каралган нигезләр буенча йөкләмә шартнамәсен, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсен яисә башка шартнамәне туктатуга бәйле рәвештә туктатыла.

Ярдәмче билгеләнгән граждан закон яисә шартнамәдә каралган нигезләр буенча йөкләмә шартнамәсе, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе яисә башка шартнамә туктатылган көннән эш көннәрендә исәпләнә торган жиде көн эчендә әлеге Нигезләмә буенча үзенә билгеләнгән патронаж туктатылу турында территориаль социаль яклау органына язмача хәбәр итәргә тиеш. Әлеге хәбәрнамә территориаль социаль яклау органына шәхсән тапшырылырга яисә почта аша яисә «Дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасындагы шәхси кабинет аша электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

Территориаль социаль яклау органы хокукка сәләтле балигъ булган граждан ярдәмчесенең үз вазыйфаларын үтәвен контрольдә тотуны гамәлгә ашырырга һәм патронаждагы гражданга аның ярдәмчесе тарафыннан жибәрелгән һәм алар арасында төзелгән йөкләмә шартнамәсен, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсен яисә

башка шартнамәне өзү өчен нигез булган бозулар турында хәбәр итәргә тиеш.

VIII. Территориаль социаль яклау органы ярдәмченең үз вазыйфаларын үтәвен контрольдә тотуны гамәлгә ашыру тәртибе

8.1. Территориаль социаль яклау органнары ярдәмченең үз вазыйфаларын үтәвен контрольдә тотуны гамәлгә ашыра, бу максатларда план буенча һәм планнан тыш тикшерүләр үткәрә.

План буенча тикшерүләр территориаль социаль яклау органының эш планы нигезендә, эмма кимендә алты айга бер тапкыр башкарыла.

Планнан тыш тикшерүләр территориаль социаль яклау органы житәкчесенең боерыгы нигезендә ярдәмченең үз бурычларын тиешенчә үтәмәвен дәлилли торган мәгълүмат буенча үткәрелә.

8.2. Территориаль социаль яклау органы ярдәмченең үз бурычларын үтәвен контрольдә тотуны гамәлгә ашыру максатларында ярдәмчедән ярдәмченең үз өстенә алган йөкләмәләрен үтәвен раслый торган документларны һәм мәгълүматларны бирүне таләп итәргә хокуклы.

8.3. Тикшерү үткәрү кысаларында ярдәмче билгеләнгән граждан һәм аның ярдәмчесе арасында төзелгән йөкләмә шартнамәсе, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсе яисә башка шартнамә шартлары ярдәмче тарафыннан үтәлүгә бәйле барлык мәсьәләләр карап тикшерелә.

Тикшерү нәтижәләре буенча Министрлык тарафыннан расланган форма буенча ярдәмченең үз бурычларын үтәвен тикшерү акты төзелә.

8.4. Ярдәмче тарафыннан жибәрелгән һәм аның белән ярдәмче билгеләнгән граждан арасында төзелгән йөкләмә шартнамәсен, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсен яисә башка шартнамәне өзү өчен нигез булган бозулар ачыкланган очракта, территориаль социаль яклау органы тикшерү тәмамланган көннән өч эш көне эчендә:

ярдәмче билгеләнгән гражданга аның ярдәмчесе тарафыннан жибәрелгән һәм алар арасында төзелгән йөкләмә шартнамәсен, мөлкәт белән ышанычлы идарә итү шартнамәсен яисә башка шартнамәне өзү өчен нигез булган бозулар турында хәбәр итә;

патронажны туктату турында карар кабул итә, таныкланган күчермәләрен ярдәмче билгеләнгән гражданга һәм аның ярдәмчесенә бирә.

IX. Йомгаклау нигезләмәләре

9.1. Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыру кысаларында кабул ителә торган территориаль социаль яклау органы карарларына карата Россия Федерациясе законнары нигезендә суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

9.2. Территориаль социаль яклау органы әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле документларны алып баруны һәм саклауны тәэмин итә.
